

Zaaknummer 2011-T623 B

29 maart 2013

De bijzondere kamer van de Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de bijzondere kamer, ingesteld op grond van artikel 20 van de nieuwe Procedure Klachtencommissie Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk (hierna: de Procedure), heeft als volgt beslist inzake het bezwaar van:

[naam], Provinciaal Overste van de Nederlandse jezuïeten,
hierna te noemen: de Provinciaal Overste.

1. De procedure

Op 10 december 2012 heeft de Klachtencommissie, hierna: de KLAC, advies uitgebracht inzake de klacht van klager [naam] tegen aangeklaagde (wijlen) [naam]. De KLAC heeft de Provinciaal Overste van de Nederlandse jezuïeten geadviseerd de klacht tegen aangeklaagde gegrond te verklaren.

De Provinciaal Overste heeft op 19 december 2012 (ingekomen op 20 december 2012) een bezwaarschrift ingediend tegen het advies van de KLAC van 10 december 2012.

Bij schrijven van 3 januari 2013 (ingekomen op 8 januari 2013) is door mevrouw mr. J.P.A. Thijssen namens klager op het bezwaarschrift gereageerd

Op 1 maart 2013 heeft de behandeling van het bezwaar achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de bijzondere kamer was samengesteld uit de onder deze beslissing te noemen leden.

2. De inhoud van het bezwaar

De Provinciaal Overste stelt zich op het standpunt dat een algemeen beginsel van een behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht is genomen. Daartoe is – kort weergegeven – aangevoerd:

- a) Het advies van de KLAC van 10 december 2012 is niet verzonden aan de Provinciaal Overste maar naar zijn voorganger ofschoon de Provinciaal Overste bij schrijven van 8 augustus 2012 heeft aangegeven de klachten met betrekking tot de jezuïeten te behandelen.
- b) Drs. A.A.M. Oostveen, één van de leden van de KLAC, was ter zitting van de KLAC onmiddellijk subjectief en vooringenomen tegen de verwerende partij. Om deze reden wenst de Provinciaal Overste dit lid te wraken.

- c) Burgerlijke schadeloosstelling na een strafrechtelijk vonnis baseert zich in de Nederlandse rechtspraak op de wetgeving welke op het moment van de burgerlijke procedure van toepassing is. De Procedure is een vorm van bijzondere burgerlijke schadeloosstelling. Nu in 1971 artikel 248bis uit het Wetboek van Strafrecht is geschrapt, is burgerlijke schadeloosstelling op grond van dit artikel niet meer mogelijk.
De KLAC heeft geen rekening gehouden met de huidige wetgeving.
- d) Door de verwerende partij is ingebracht dat er mogelijk geen sprake is geweest van dwang of een afhankelijkheidsrelatie, omdat het mogelijk ging om een vrijwillige seksuele relatie. Hierover is niets te lezen in het advies van de KLAC.
- e) Door de KLAC is overwogen dat klager ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 15 jaar oud was. De verwerende partij is van mening dat gelet op het vonnis van de rechtbank [plaats] d.d. [datum] kan worden vastgesteld dat het naakt samen zitten pas begon op de leeftijd van 17 jaar en dat de seksuele aanrakingen begonnen op een leeftijd van 18 jaar.
De KLAC heeft verzuimd deze leeftijds kwestie ter zitting te bespreken met de verwerende partij.

3. De beoordeling

Ingevolge het bepaalde in artikel 20.1 van de nieuwe Procedure kan tegen een advies van de KLAC door de klager en door de aangeklaagde schriftelijk bezwaar worden ingediend indien hij of zij van oordeel is dat een algemeen beginsel van behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht is genomen.

De bijzondere kamer stelt voorop dat de toetsing in een bezwaarprocedure geen inhoudelijke herbeoordeling is van de overwegingen die tot het advies hebben geleid. Deze toetsing kan slechts marginaal zijn. De vraag waar het hier derhalve om gaat is of gezegd moet worden dat de KLAC, gelet op het voorhanden zijnde materiaal, in redelijkheid niet tot het door haar uitgebrachte advies heeft kunnen komen.

De bijzondere kamer overweegt met betrekking tot hetgeen door de Provinciaal Overste is aangevoerd het volgende:

m.b.t. punt a)

De bijzondere kamer stelt vast dat het juist is dat het advies in eerste instantie niet is verzonden aan de Provinciaal Overste. De bijzondere kamer is echter van oordeel dat dit verzuim niet kan leiden tot het oordeel dat een algemeen beginsel van een behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht is genomen.

m.b.t. punt b)

Artikel 14 van de Procedure luidt – voor zover hier van belang –:

14.1 Op verzoek van de klager, de aangeklaagde of de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager kan elk van de leden van de kamer die de klacht behandelt worden gewraakt op grond van feiten en/of omstandigheden waardoor de onpartijdigheid van dat lid niet verzekerd is.

14.2 Het verzoek geschiedt schriftelijk en gemotiveerd. Het verzoek wordt gedaan zodra de feiten en/of omstandigheden aan de verzoeker bekend zijn geworden. Tijdens de zitting van de kamer kan het ook mondeling geschieden.

...

Op grond van voornoemd artikel 14.2 van de Procedure dient een verzoek tot wraking te worden gedaan zodra de feiten en/of omstandigheden aan de verzoeker bekend zijn geworden.

De bijzondere kamer stelt vast dat de Provinciaal Overste van mening is dat het commissielid Oostveen ter zitting onmiddellijk subjectief en vooringenomen tegen de verwerende partij was. Op dat moment zijn derhalve de zogenaamde feiten en/of omstandigheden die ten grondslag liggen aan het verzoek tot wraking bij de Provinciaal Overste bekend geworden.

De bijzondere kamer is dan ook van oordeel dat, gelet op het vorenstaande, het niet mogelijk is om pas bij bezwaar een verzoek tot wraking in te dienen.

m.b.t. punt c)

Door de KLAC is in haar advies van 10 december 2012 onder punt 4.1. reeds overwogen dat een strafrechtelijke procedure los staat van een procedure van de KLAC. Dat er al een vonnis ligt van de strafrechter, neemt niet de ontvankelijkheid van de klacht in de procedure van de KLAC weg. Beide procedures kunnen naast elkaar bestaan, aldus de KLAC. De bijzondere kamer onderschrijft dat oordeel.

De bijzondere kamer is voorts van oordeel dat de Procedure bijzonder is in die zin, dat niet kan worden tegengeworpen, dat feiten verjaard zijn of een feit inmiddels niet meer strafbaar is.

m.b.t. punt d)

De bijzondere kamer stelt vast dat door de KLAC in haar advies van 10 december 2012 onder punt 4.5. is overwogen dat klager ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 15 jaar oud was.

Gelet op hetgeen door de KLAC is overwogen onder punt 4.4. is de bijzondere kamer van oordeel dat er sprake is van een kennelijke verschrijving door de KLAC. De KLAC acht immers aannemelijk dat aangeklaagde in de periode van oktober 1965 tot en met januari 1967 klager enige malen heeft betast aan zijn geslachtsdeel. Nu klager is geboren op [datum] was klager ten tijde van de aanvang van het misbruik 17 jaar oud.

De bijzondere kamer is van oordeel dat onder punt 4.5 dient te worden gelezen dat klager ten tijde van de aanvang van het misbruik 17 jaar oud was. Dat was derhalve geruime tijd vóór het moment waarop hij meerderjarig werd.

m.b.t. punt e)

De KLAC komt in haar advies van 10 december 2012 onder punt 4.3 tot het oordeel dat het niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure. Om tot dit oordeel te kunnen komen, heeft de KLAC moeten vaststellen dat er sprake is geweest van dwang of een afhankelijkheidsrelatie, zoals is bepaald in artikel 1.3 van de Procedure.

De KLAC heeft bij dat oordeel kennis genomen van alle in het dossier aanwezige stukken. Op grond van deze stukken acht de KLAC kennelijk voldoende bewijs aanwezig om te kunnen concluderen dat er sprake is geweest van seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de procedure en dus van dwang of een afhankelijkheidsrelatie.

De bijzondere kamer stelt voorop dat de weging van het voorhanden zijnde bewijs is voorbehouden aan een KLAC. Slechts indien een bijzondere kamer tot het oordeel komt dat een KLAC in redelijkheid het bewijs niet heeft kunnen waarderen als zij gedaan heeft, is sprake van schending van een algemeen beginsel van behoorlijke klachtenbehandeling, waarbij de motivering van het bewijsoordeel van de KLAC mede van belang is.

De bijzondere kamer is van oordeel dat de KLAC in redelijkheid tot het oordeel heeft kunnen komen dat er sprake is geweest van seksueel misbruik als bedoeld in artikel 1.3 van de Procedure. Het tegen dat oordeel gerichte bezwaar kan dan ook niet leiden tot de conclusie dat een algemeen beginsel van een behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht is genomen.

De bijzondere kamer zal, gelet op het vorenstaande, het bezwaar dan ook niet gegrond verklaren.

3. De beslissing

De bijzondere kamer:

- Verklaart het bezwaar niet gegrond.

Deze beslissing is gegeven op 29 maart 2013 door mevrouw mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mevrouw mr. B.F. de Poorter en mr. G.A.M. Stevens, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

De voorzitter.